

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuskehliņa augļa Reisara wehleshanu.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedeku.

29. gada-

gahjums.

Maksa ar peesubstīšanā par pastu:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bet Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Maksa bet peesubstīšanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bet Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdōts festdeenasim
no plkst. 10 fahlot.

Maksa par flubinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Pett)
rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda eenem,
maksā 8 lap.

Rebāzija un ešpebijija Rīgā,
Ernst Plates bilšu- un gramatu-bru-
latawā un burtu-lecturē pee Pēhtera
basnijas.

Rahditājs. Jaunafahs siņas. Telegrafa siņas. — Cefšāfemes siņas: Rahdība. Par eewehroschanu Kreewufemes gabjeem. Simju tātšu siņa. No Raunas. No Katrinās. Terbata. No Kalnazeema. No Wirzawas. Igaunijas jubemala. Kijewa. — Ahršemes siņas: Politikas pahstāts. Berlīne. Franziija. — Nowāta preefšā semlopības, amatneezības un tirdzīneezības. — Peelikuma: Bezais tonterbandneeks. Santa Lūzija. — Graudi un seedi.

Jaunafahs siņas.

Widšemes landtags treschdeenu eezehlis par landrahteem; Igaunu dakā — senako landmarschalū kambarkungu H. v. Bocku Kersele, un Latweeschu dakā — H. v. Stryku Arakste. — Widšemes muischneeku matrikulā usnemi: aprinkteesnešs J. C. v. Kniერიems Muih-muischā un bijuschā majora v. Numerfa adop-tiwbehri v. Bunge.

Widšemes landtags, tā „Rig. Ztg“ siņa, Rīgas aflu isglihtības institutam nospredis 600 rbl. leelu palihdsību, un proti 300 rbl. no ritteru un 300 rbl. no semes kafes.

Bijuschais Baltijas generalgubernators, generaladjutants grafs Peteris Schuwalows, lihds ar familiju treschdeenu atbrauzā Rīgā. Dinaburgas dselsšzela wiņu apšweigināja gubernators, pilsehtas galwa un wezafais birgermeisteras. Ar fefošcho brauzeenu grafs Schuwalows pa Jelgawas dselsšzetu aishbrauzā uš Kuršemi, uš fawu muischu Rundali.

Zuhrmale. No tureenās „Rig. Ztg“ dabujuse schahdu siņu: Meluschds schinīs deenās patahrusees 22 gadus weza meita nelaimīgās mihlestības dehl. — Rā dsird, tad turpat kahds wihrs noteefats uš gruhtu meefas sodu, tapehž tā ar fawu 76 gadus wezo mahti neschehliģi apgahjees. Winsch fawu mahti gultā islizijs pee schoga un tur to breefmigi fitis, tā tā nabadsite is gultas iskrituje. Kahds turumā buhdams gorodowojs nelaimīgās waimanaschanu dsirdejis un nezilweziģo dehlu tad fanehmis zeeti.

— Rahdai kundsei bahdes buhdinā Dubultds issagti 16 rubli. Saglis tika no gorodowoja tuhliit faherts, winsch neleedsahs; kundse atdabuja wifu fawu naudu.

No Kolberga pagasta (Mukšnes draudse.) Schejeenes pagastā notika schahds behdiģs atgahijums. — Treschā wafaras = fwehtku deenā St. mahjas jaumellis K. B., 18 gadus wezš, folijees eet uš tuwejo T. krogu. Bet tā tikai tizis netahku no mahjahm, aif birstinas, tad ar tihschu nodomu skrotehm lahdetu pistoli uš fewi schahwis un zaur to nahwigi eewainojees, tā tā pehž kahdas stundas laika, breefmigi moziđamees, islaidis garu.

Schahweens bij gahjis wehderā, tā tā farnas ahrā nahkuschas. Wehl ar nahwi zihnidamees, tas isteizis, ka to tikai bruhtes dehl darijis, kas scho wairs nemihlejuše. — Melaiķi apraud karstahm asarahm tehws un mahte.

Kolbergeetis.

No Mesenes. Wafaras fwehtki jaw ir aif durwim, un tā faultais seedonis jeb wisjau-kafais pawafara mehnesis jaw eet uš bei-gahm; bet mehš seemetneeki no pawafaras jaukumeem neka wehl nejuhtam, lai gan ar wisleelako ilgošchanos uš to gaidam. Ledus Mesenes upē gan isgahja 14. un 15. majā, bet laiks stahw fauhs, un pee pastahwiga seemeka wehja toti auksts un daschdeen faulitei naw eespehjams par deenu til dauts laufet, zil par nakti fafalst. Sneega kupeni wehl garās rindās steepjahs gar fehtmakeem; tagad, t. i. lihds 20. majam, naw ne wagas uš tihruma wehl dsihtas; nekur nekahds sa-luminsch, neds kahda pawafaras pukite naw redsama. Rā jaw zitur wifur, tā ari pee mums, isgahjuschas faufas wafaras un lee-taina rudena dehl, feena raschojumi bija toti knapi un turtlahk flikti. Pee mums jaw wifa kustonu bariba pastahw tikai feenā un tagad, gandrihs lihds 9 mehnescheem, kustoni jabawo no rolas, un dascham labam jaw marta mehnesi nekas wairaf nebija pee rolas, tā tikai baltas fuhnas un kahrlku misas, ar lo fawus lopinus baroja. Tadeht gan if katris lehti nopratihs; zil dauts ruhpes un firds-ehstus tas dara tagad eedshwotajeem, kad Jareds, ka wiņu kustonijschi kriht bada nahwei par upuri. — Par 1 pudu feena maksāja 80 kap. lihds 1 rublim un par tuhliiti salmu 40 lihds 50 kap. un tomehr nekur wairs newar dabut pirkt, tadeht ka wifā apgabala ne-atronahs neweens, kam buhtu atlizees lo pahrdot.

J. Wilks.

Kriworoga. Repetinas Schihdu kolonijā daschas deenas atpafat notikuschi leelaki ne-meeri. Minetā kolonijā pa leelakai dakai dsihwo Schihdi un bet tam kahdas 15 Wahzu familijas. Zaur koloniju nesen atpafat gahja pulks strahdneeku, wihru 80. Pahduschu un padsehrušchi, strahdneeki ar Schihdu krodseeneeku eefahka strihdu, brandwihna pilni, nopostija

krogu (schenki) un tad nehmahs fadragat ari zitu Schihdu mahjas. Weetigās teefas stah-jahs starpā, apzeetinadamas lihds 30 meera trauzetajus, bet teem ziteem isdewahs aif-mukt, lihds panemot laupitās leetas. Kai-minu muischas ihpashneeks apzeetinos pee-dahwajahs eeflodst fawā pagraba. Drihs pehž tam nahza siņa, ka turwojotees otrs strahdneeku pulks. Bihdamees, ka jaunpee-nahkuschee nemehgina atswabinat fawus ap-zeetinos beedrus, muischas ihpashneeks, aif ruhpehm par fawu muischu, arestantus attaf atfuhitija atpafat uš fahdschu, kur no jaunpeenahkuscheem strahdneekem ari tuhlin tika atswabinati. Strahdneeki mehgināja turpinat usfahkto posta darbu, bet no wee-tigahm eestahdehm ar Wahzu kolonistu palih-dsību tika aifdsihti. Tschetrus strahdneekus isdewahs apzeetinat. Tos, rofahm un kah-jahm fajeetus, noweda uš Kriworogu.

Hollandija. Ne til Dranijas prinzijs (trona mantineeks) gruhti flims, bet ari pats keh-ninsch Wilhelms III. fahrdsis. Tadeht nodoma pasteigt tronamantoschanas jautajuma isfchir-fchanu. Hollandeeschi par to weendš prahtds, ka pehž Draneeschu wihreeschu linijas ismir-schanas tronim japahreet uš kehmina Wilhelma meitu is otras laulības, prinzeji Wilhelmini (dsim. 1880). Kamehr wiņa nepilnds gahds, semes waldoniba peekritischot winas mahte. Tahlats projektis esot, ka prinzeje wehla appre-zetu Edinburgas herzoga dehlu. (Edinburgas herzogs ir Anglu kehnienees otrais dehs, kas apprezets ar Kreewijas Reisara mahsu.)

Telegrafa siņas.

Berlinē, 6. jūnijā. „Waldības wehstnešs“ siņa pawehli, ka kronaprinzijs eezelts par walstspadomes presidentu un firts Bismarks par wizepresidentu.

Londonē, 6. jūnijā. Anglija un Franziija weenlihdsiģi siņoja leelwalstium par fawu fa-lihgumu Eģiptes leetā.

Tiflisā, 6. jūnijā. „Kawkas“ siņa: 20. majā uš Rischenas falas, Penzijas jubras lihzi, notika semes trihzejums, kas nopostija 20 fahdschas, nonahweja 200 zilwekus un dauts zilweku eewainoja.

Geschiedenes firas.

Par Widsemes ritterschafes sekretaru, F. v. Meyendorffa weeta, kas tagad Widsemes landmarfchals, landtags, la „Ztga f. St. n. L.“ fiao, eezelts barons Bruiningks, lihds schim ritterschafes archiwars.

Kahrtiba, la eefneedsamas fuhdsibas par karaklausibas eestahschu darischanahm un nofazischanahm, ir nofazita karaklausibas likuma art. 197—211 no 1. janwara 1874. gada. Uf scha likuma pamata ir fuhdsibas par eestahdehm un amata esofschahm personahm (eerehdneem), kas sagatawo fawaukschanas rullus, eefneedsamas aprinka (eezirtna jeb pilsehtas) kommissijahm preeksch karaklausibas; fuhdsibas par aprinka un pilsehtas karaklausibas kommissijahm eefneedsamas gubernas karaklausibas kommissijai, bet par scho kommissiju eefneedsamas Waldoscham Senatam. Pa tam teef Geschleetu Ministerijai eefneegtas dauds tur nepeederofchu fuhdsibu par minetahm eestahdehm, un pee tam dauds perfonu greefschahs pee schih Ministerijas ar luhgumeem, lai noliktu preeksch eefaukteem atweeglinaschanas teefibas, kas pehz karaklausibas art. 89 un 90 nepeeder pee Ministerijas peenahkuma, bet pee karaklausibas kommissiju peenahkuma. Schahdas fuhdsibas un luhgschanas teef atstahdas no Ministerijas bes eewehroschanas waj teef atpakal fuhdtas gubernatoreem preeksch idarischanas no fawas pufes. Tapehz nu lai nenotiktu weltiga, leetas gahjeenu aiflawedama farakstischanahs, kas luhdsjeem par stahdi, tad Widsemes gubernators, weenis prahtis buhdams ar Geschleetu Ministera zirkulara no 7. maja 1884. gada sem Nr. 9, dara wispahrigi finamu, la paschu luhdsjeu labuma ir waja dfigs, la eewehro no likuma nolikto kahrtibu pee mineto fuhdsibu un luhgumu eefneegschanas un la tahs eefneeds peenahzigahm eestahdehm; bet ne Ministerijai, kas pehz likuma nehem eewehroschanah fuhdsibas un luhgumus, fihmejofchos uf karaklausibu.

(Wids. gub. aw.)

Par eewehroschanu Kreewufemes gahjeem „Walt. Wehstnesim“ raksta: Man schogad gabijees fatikt dauds Latweefchu familiju zelojot uf Kreewufemi, la kursenneefus, ta ari Widsemneefus, kui daschadu eemeflu dehl atstahj fawu tehwiu, dodamees tahla Kreewija fawu laimi meklet. Gahjei pa leelakai dalai bija apprezejufchees kalpi, kui uf manu wajaschanu, kadeht atstahj fawu tehwiu? atbildeja, la fainneeki katru jemes stuhriti pahwehroschot laukds, ta la ne-efot wairs, kur lopus ganit, peenemot tadeht labal puifchus un meitas pee gatawa galba, ne la prezetus ar lopeem. Ari daschas muifchahs ta jaw efot eerihlots.

Moschehlojams ir tas, la dascheem wajajot, uf kuru pufi zelo, waj fewim kahdu finamu weetu eepreeksch jaw notaisijufchi, la ar droschibu turp war eet dshwot, atgadijabs daschas familijas, kuras teizabs eet par strahdneeteem pee kaut ka, kas til dod darbu. Daschas familijas teizabs femi muifchahs rentejufchi, daschi til tagad grihot uf renti meklet. Tifu ari dascheem prafijis, waj wini rentes kontraktus leef apleezinat pee notarija, kuresch ir katra aprinka pilsehta; tad atbildeja, la brauzot palaisdamees til uf kahda fihmites noraksta, daschi til uf wahrdeem ween.

Kam Gesch-Kreewija kahda notaisichana, noruna, tas lai zeefchi to leef wehra, la wifs teef darits uf noraksta, kas katru reifi apleezinajams pee notarija, jeb pee zitahm waldes eestahdehm, ja negrib zeefst flahdes. Jaw ar likumigu norakstu reifschm atgadabs fadurschanahs, kur daschreis pee teefahm jawafajabs; la nu til weeglprahdigam buht, bes it nelahda noraksta, un pawifam nefinot kury dotees, laifchahs tahda tahlumä, kur fawu mantu un weselibu war faudet, un beidsot par nabageem jagreeschahs tehwiä, waj peespeesti padotees liktenim, kahds gadabs!

Tapehz naw nelahds brihums, la daschreis laifkraltds lafam, la daschas Latweefchu waj Zgaumu familijas par nabageem greefschahs atpakal, kui tehwiä bijufchi turigi wihri; tahdeem finams jagreeschahs atpakal, kas skreen uf flaidra wehja.

Ne-usleezeet tadeht wainu Gesch-Kreewijai, to nonizinadami un Baltiju usflawedami; jo katra semä fawi labumi, fawi faunumi, bes faunuma naw neweemas semes. Satams wahrds fata: „Kad zilwekam nelabi klahjabs, tad pa leelakai dalai pascha waina“, un tas teefscham teefa. Ir Latweefchi, la Zgaumi, kui dshwo Gesch-Kreewija, lai pawaija, zil daschi nabadsfigi aistahja fawu tehwiu, lai apskatahs tagad, zil daschi tapufchi par turigeem wihreem. Waj domajeet, la teem peens un medus, waj zepti balofchi bij preekschah? Til ar publineem un pazeefchanu pee tam tikufchi, finadami, la wifs fahkums grehts.

Tahdeem, kui nespehj rentet, pirkt waj uf pusgranda dabut seml, bodu padomu, palikt tehwiä; jo Gesch-Kreewija nekur tahdas algas strahdneeki nedabuh, la Baltija. Daschas Latweefchu, la Zgaumu familijas gahjuschas uf Peterburgas un uf Nowgorodas gubernahm, daschi jaw kahds gadus tur uf dshwi, bet la tur eewehroju, tad wini pahrtischanas fina tur knapi, dascham ne maife ne-usaug, pat ar lopeem labi neweizabs; jo tee beefchi ween aifset postä ar flimibahm; ne mafal tur ari flimo zilweki, kas zaur to zelabs, la tur ne-apredfami leeli purwi. Seema tur wairakreis toti auksta, wafara toti karsta un ihfa. Ta lopi, la zilweki tur gauschi top moziti no odeem un mafahm muschinahm deenu un nakti, la nekur glahbtees.

Tahdeem, kui tomehr atstahtu tehwiu, bodu padomu, labalais arween zaur kahdeem ustizameem wihreem, kas dshwo Gesch-Kreewija, zaur raksteem eepreeksch fasinantees, tad papreekschu turp nobraukt, pahrliezinatees fawu paschu azim un tad dabut likumigu norakstu, lai wehlat droschi war dotees uf dshwi; tahdi tad nekad nenofschelos fawa gahjeena uf Kreewufemi. F. D. Schepfks.

Siwju tatschu fina Widsemes, Zgaunijas un Kursemes prowintfchu likumi nofata: 1) la telofcha uhdeni siwju tatschus brihw eetaifit tilai ta, la zaur teem ne publikai, neds ari siwim zefsch netop aistaisits; 2) ar scho noluhku upes widu japamet Widsemä — Gaujä diwpadfmit, mafalas upes fefchas Sweedru olektis plata starpa; 3) Kurseme leelas upes schai starpai wajaga buht 14, mafalas upes 8 olektis platai; 4) scho zeku nedrihkt aifflabt ne ar tihkleem, neds ar restem, kas sem uhdens paslehptas. Un tomehr Seelupi pee Zelgawas nahrsta laika pilnigi

aifflahj ar tihkleem, ta la siwis pa upi uf angfchu nemas newar aifflucht. Uf scho nekahrtibu peenahzigahm eestahdehm turpmat jagreesch stingrata wehriba, nela lihds schim.

No Haunas. Zurga deena, leela braufschanas deena, nefen pagahjust; tani deena wif zeki bij pilni brauzeju un gahjeju, jo ir dascham gandrihs eeradums, ar fawahm fihlahm mantibahm katru gadu „uf jaumu fainneeku“ eet. Par tahdas leeliflas mainischanahs, kas tal ne kahda labuma neweenam newar nest, tiklab fainneeki la deenastneeki wainigi. Schogad schi mainischanahs wisgrehtaki bij fajustama nabaga firdsineem, wesumu pa dublaino zeku welkot. Zhpaschi nebrugetee zeki bij neredseti flikti zaur garo pawafaru waren usjaukti. — Grehtti fajustams schis laiks bij ihpaschi dascheem isdenejufcheem faldateem, atstawneekem. Zgahjuscha gada beigäs wineem zaur zirkularu tizis fludinats, la wini dabufchot robeschu gubernas femi, kur nomestees un dshwot, turklat ar to peedraudejumu, kas ne-eefchot, tam buhichot wifas krona un walts nodofchanas jamaksa. Uf schih finas dibinadamees un uf aifeefchanu taifidamees, tee bij pahredewufchi wifu mantibu uhrupes — tagad bij japaleef bes ruhmes, bes darba, ja bes maifes, jo beidsot schi fina israhdijahs par neekeem. Ari gubernatoram par to fuhdsets.

Wisbehdigata schi deena bij trim mahju fainneekem, rentneekem, kui bruguteefas klahbuhfchanä tika islikti no mahjahm. — Pagahjuscha seemä nedfirdeja, la zitäs seemäs, pahr lopu baribas truhkumu schelotees, tomehr jaw dascheem nespehs behrischi un firmischi pa wagu eet, jo daschi tos no mozija, pelnäs braufdami, jo schofeem muifcha lika fawus meschus flihperds isjirft, kui bij uf upi janowed. Un pehz naudas jaw bij jadsenahs, jo pagahjuschee flittee gabi bij isperinajufchi dauds paradus. — Seemas sehja, labi pahrzeetufi seemu un garo pawafari, tagad jaw smuti fata. Tagad jastrahda, zil nu grofigais laiks to attau, ar semes sagatawofchanu wafaraja fehjai, zerot un preezajotees uf rudens bagatibu. Kaut jel reis schih zerbahs peepilditos. (B.)

No Katrinahs, Chrgtu draudse. Attihstibas fina wis newaram fagit, la ejam peeteefofchi uf preekschu. Tee, kas waretu dot pagastam labu preekschihmi, kas ir pagasta pirmeje, maf ruhpejabs pahr laufchu appajmoschamu. — Talab tad attihstiba ari nekury neteelam. Zgahjuscha rudeni skolai fahkotees bij flolenu lihds diwdesmit peezeem, bet pawafari flolai beidsotees gandrihs tilai pufe, talab la dauds wezati fawus behrnus isnehma if flolas.

Daschu muhfu amata wihru, amata darischanas nobeigufchu, mehß redsam frogä aif bufetes fehsham. Ziti laudis, tahdi preekschihmei fezedami, paleef frogä ilgati, lo daschs labs warbuht nedaritu. Kamehr zitds pagastds amata wihri ruhpejabs, lai frogu apmekletaji eetu majumä, tamehr daschs no muhjeem gabda, lai laudis jo ilgati paliktu frogä, tehredami un krodfe-neela matu pildidami. Talabad ari wifas pagasta waldes un teefas darischanas teel nowilzinatas lihds wafaram, kaut gan laudis teef finoti eerastees teefas namä „pulksten „10“ pr. pusdeenas pee likumigas strahpes;“ bet paschi „waldeneeki“ dshwo frogä, aifmirf-

dami laiku un šafinotus teefas namā. Kad nu „waldeneeki“ nenahk uf teefas namu, tad, šaprotamā leeta, ari šinotee no-eet krogā un dšihwo til ilgi, kamehr „waldeneeki“ eet uf teefas namu. Škamehr krodšeneeka makā pa dafai šatef deenafšneeku nopeimitee rubliſchi, tamehr galwas naudas mafšataji atkal pa dafai aifeet uf teefas namu ar tukſchu mafu, newaredami galwas naudas aiſmafkat. Un lai nu daudšmaf galwas naudu waretu peedšiht, tad žits nefas ne-atleefahš, kā ſa-ſault pagafša weetneeku pulku, lai taš no-ſpreeſch il katram galwas naudas ne-aiſ-mafšatajam laikā „weenu rubli ſtrahpes“. Lai ari ſcho ſtrahpes rubli nemtu no laikā nemafšatajem, tad, man domat, ſchāi ſtrahpes naudai, kā wiſahm ſtrahpes nau- dahm, wajadſeja nahk pagafša nabaga lahbei par labu, un newis pagafša wezalam, kā wiſch patš teiza, preeſch wina paſcha ſtrahpes mafſaſchanahm, ja wiſch tiktu lahdreif ſtrahpets. Daſcha laba prahwa teel weſelu gadu pee pagafša - teefas wiſzi- nata, eefam ta nokluht pee draudſes-teefas, kura ari ne wiſai ahtri prahwas mehds iſ- ſchkiert. — Tadeht wiſu to eewehrojot, weh- letajeem pee nahloſchās pagafša amata wiſru wehleſchanas deretu eewehrot wiſrus, kureem egoiſms ſweſchš un kurei ruhpejahš un gabda par pagafša attihſtibu un labk lahjibu, kaš teefu neſpreeſch, „waigu uſluhšodami“, bet ſawu ſklaidro ſirdš - apſinu par mehr auklu nembami pee wiſahm leetahm un buh- ſchanahm. (B.)

Walla ſtipri plofotees ſcharlakš, mafalaš un kaſlu ſehrga, tā ka behrni kaweti apmeklet ſkolāš.

No Kalſnawāš „L. A.“ ſino: Treiſchdeen, 23. majā, pehzpusdeenā, pehrkonš ar kruſu un breeſmigu leetu peemelleja Weetalwas, Kalſnawāš, Weſteenes un Wehrjoneš kirſpehe- leš. Jhpafchi lahdi Weetalwas un Jaun- Kalſneechu grunitneeki žaur tam ſmagi zee- tuſchi. Ormanu, Treikainu, Puhkenu un Žehſainu mahjahm rudſi pagalam ſaſiſti, un jaunā waſaras ſehja, kaš pa dafai patlaban kā ſehja un jaw ſanahluſi, no kaſnu weetahm ar wiſu arumu lahrtu noſkalota leja. Wee- talwas apgabala, kaš gut angſtatu, un no kura maſahš upites žaur Weetalwas un Kalſ- nawāš kirſpehli aiſtel uf Aiweekſti, leetnš biſiš til ſtipeš, ka par nakti uhdens pah- leefam upluhbiš. Dilti aiſrauti projam, un Kalſnawāš Daleijaš ſudmalāš uhdens gabjiš pat pahri dambim un peepuhdinajiš ſudmalāš dšihwoktuš, kaš, kamehr laudis atminahš, wehl tur nekad naw peeredſetš. Nunā ari, ka tahtat uf augſchpuſi dambis pahrrautš kah- dahm jaunaiſtahm ſudmalahm. Pławāš ſtahwejuſchāš deenas 2 apakſch uhdens; winaš daudš zeetufchāš tai ſinā, ka uhdens toti daudš ſemju un ſmilſchu tahm ſaſtaloiš wiſru.

Iſ Wez-Kalſnawāš. Šchogad pee mums bij gan agra, bet laba pawaſara. Seemas- ſehja ir labi ſeemu pahrzeetuſi un ari ahbo- liuſch ſtahw it labi. Šcho pawaſar dširdeja maſal laudis ſchelojamees dehl pawaſara renteš, jo weenlahrt iſgabjuſchā gadā waſa- raja bij it laba un otrlahrt iſhāš ſeemas deht atlika kreetna data ſeena un ahbolina pahrdofchanai. Weſelibāš ſinā ari ſchis pa- waſariš bij daudš labakš, ka žiteem gadeem. Lai gan ſehjaš laikš ſcho pawaſar tika aiſ- lawetš žaur uſturoſcho leetu un nakts ſal- nahm, tad tomehr waſaraja ir it labi ſaſeh-

luſe; ari ſahle pławāš ir it branga. — Šchejeenas pareiſtižigāš draudſeš ſkolāš namš, tā ſaultajā Jahnakalnā, bij jaw kreetni weza un loti maſa ehka: wina atradahš diwaš toti maſas klaſeš, weena preeſchiſtaba, kaš bij ſkoleneem par ehdamo- un ari gulamo- iſtabu un weena iſtabina preeſch palihga ſkolotaja, kamehr otriſ ſkolotajš bij žitur eekortelejamš. Tapehž draudſe jaw ſen žihtahš, ka waretu tik pee jauna, ruhmiſgala ſkolāš nama, preeſch ka wina iſgabjuſcho ſeemu dabuja ari peepalihdſibu no krona. Tublin tika materialš ſaweſtiš un tagad jaw duhſchigi ween kerahš pee darba, tā ka wiſadā wiſie žeramš, ka ſchowafar nahkš jaunaiš ſkolāš namš gatawš. A. P.

Iſ W. Odſeenaš. 23. majā pulkſten 1/4 pehž pusdeenāš eerandſijam deenwiduš debe- ſcha malā pee gaiſa apwahrtſchna tumſchu mahloni ar gaiſcheem, it kā ſneega kambareem, mums tuwojamees. Puſtundāš laikā ar warenu pehrkrona ſpehku peenehmahš un iſ- klauſijahš it kā ſimteem lolomotiwes krahzee- neem, ſchnahzeeneem wahridamahš gabjahš wiſru. No gaiſa kā balti putni un ſneega pilāš ſahka laiſtees ſemē. Satrizinati gaidijam, kahdāš breeſmaš nu notikš, jo baltee gabali, kaš no gaiſa laidahš, bij miſſigi, neredſeti kruſaš gabali, daſchadāš formāš un leelumā; leelakee wareja buht wiſtaš olaš leelumā, žiti iſſlatijahš pehž žutura galwas formāš; tomehr wiſš leelumš nogreeſahš uf meſcheem. Meſchdš koleem lapāš un ari ſari apſiſti, ſahle ſalapatā un daſchahm mahjahm laikam ari lauki buhš nopoſtiti. Kruſaš gabali, lai gan karſta ſaule ſildija, lihds treſchāi deenai wehl meſchā bij atrodami. Gewehrojot wehl puš- otruš mehneſchuš, kur kruſa mums draudē, ſemkopeem dođu padonu, nepezeechami eetah- tees aſekuranzeš beedrišā. — Kā dširdam, tad Kriſburgaš apgabala plofotees baſakš, tihfuš un ſcharlakš, kaš nemot daudš upuru; ne-efot gandrihš neweenāš mahjaš, kur ne- buhtu weenš, diwi un wehl wairā ſlimneeku. (B. B.)

Terbota. Leelaiš Wāggewaš kroga 23. majā nodedſiš lihds pamatan; pee kam uguš žehloni bijuſchi toti ſawadi. Minetā deenā uf Wāggewu dšinuſchi leelaku pulku loju un tam lihds brauziš diwjuhgu weſumš ſeena. Brauzejš omuligi aiſmehelejiš piſpi un, ſeh- dedamš uf weſuma, meerigi laideeš tahtat. De uf reiſi weſumš ſahziš degt un iſbijuſcheeš ſirgi, diwuš pee rateem peefeetus wehrſchuš raudami lihds, anteem ſahkuſchi ſtreet. Pee tam par nelaimi ar degoſcho weſumu taiſni dewuſcheeš Wāggewaš kroga wateja ſtedelē, pa weeneem wahrteem eeſchā, pa otveem atkal laukā. Žauri brauzot, aiſdedſeeš kroga juntuš, un wezaiš namš ahtri ween nodedſiš. Weſuma brauzejš, wiſāš nelaimes ſagehlejš, ſahlumā gan palihdſejiš dſehſt uguš, bet tad, laikam bihdameeš no foda, aiſlaideeš lapāš.

No Kalnazeema (Kurjemē) mums ſino, ka ari tur lauki apiola jo bagatigu plauju. Sewiſchli rudſi iſdewuſcheeš til warieni, ka pat weži laudis newar atminetees, ka tahdāš lihdsigāš jaw ap ſcho laiku redſejuſchi. Pławāš apluhſojot, ſirdš lez aiſ preeka. Man gabijahš ſatiktees ar kahdu tureeneš laimigu ſemkopi, kaš mani aiſ preekeem aplampa un eefauzahš: „Ja, kungš, kur Deewš ſwehtižiš tā, tur ari tiht dšihwot!“ — Waj nu tagad nebuhtu peenahziš iſſtenaiš laikš, muhſu laukſaimnee- keem atgahdinat, ka winu beſgaligā laime

war tik iſpoſtita maš azumirklōš. Lai neweeneš ſawā preekā nepeemirſt, ka mums ir apdro- ſchinaschanāš leedrišā, kaš laukus apdroſchina pret kruſu. Šcho lectu nemāš deefgan beeſchi newar atgahdinat. Sewiſchli ſchogad kruſa parahdijuehš jaw daudš weetaš. Lai ſawu kuhtruumu nedabonam noſchehlot, kad jaw par wehlu. (B. B.)

No Wirzawaš. Nakti uf 2. juiju Leel- Wirzawaš baſniža tika no ſagla apmekleta. Žaur drehſklambara loju wiſch bija eelahpiš, un tur rakſtamā galda ſchuhplahdeš iſmeklejiš, bet ne neeka ne-atradis, kaš buhtu biſiš naudas wehrtibā. Deewa maiſe un wiſnš, kaš tur ſtahw nolikti, no wina nebija aiſlahrti. Baſnižā žitu ne-atradamš, wiſch bija kehreeš pee miſioneš lahdiſeš, un to uſlauſiš un iſtul- ſchojiš. Kā domajamš, pawijam wiſch buhš ſagrabinajiš tikaš kahdāš 50 ſapekaš. — Kad nu tani paſchā deenā kahdš ſweſchineekš biſiš pee muiſchāš dahrſneeka, kam taš par amata beedri ſtahdijeeš preeſchā, un muiſchāš dahrſneekš to it laipni uſnehmiš un pamee- lojiš, bet ſchis, kā atmafſadamaš par tahdu laipnibu, dahrſneekam bija noſadſiš leetaš, 15 rubtu wehrtibā. — tad gan jadomā, ka ſchis patš blehdiš ari nakti baſnižā buhš eelaufeekš. (L. A.)

Krona Wirzawa. Kā „Mit. Žtg.“ ſino, tad Krona Wirzawaš bijuſcha leelunga piſ- dahrſā tikufchi paſtrahdati noſeegumi. Šhini dahrſā atronahš dihkš, iſ kura ſchini gadā tika iſwiſkti trihš jaunpeedſimufchu behrni lihki. Kahdā žitā Dobeleš draudſeš pagafša tika ſtudru publi atratiš jaunpeedſimufcha behrna lihkiš. Waj behrninſch papreeſchu tiziš nonahwetš un tad ſtudru publi eebahſiš, to wairš newareja iſſinat, tapehž ka ſtudraš pa leelakai dafai lihka meefāš bija no-eh- duſchāš.

— 29. majā Wez-Swirlauf ſkiploka ſaim- neekam nodega rija. Šlahde ſneedſahš lihds 490 rubkeem. No kam uguš žehlufeekš, naw ſinamš.

Iſ Krona Wirzawaš Muſemneeka Willa lauka 11. majā noſehra labu leelu breedi, kureſch no laudim behgot, bij wiſai peekuſiš. Lantini, breeſcha loju eerandſidami, bij deef- gan bailigi, lihds kamehr kahdš duhſchigš jaunekliš kehrahš meſcha lojam pee krehpehm un laimigi to nogahſa pee ſemeš. Swabadu meſcha dšihwneeku tad nodewa ſaiſtitu Kuhlu meſcha ſargam, lai wiſch to noweſtu pee weetigā meſchunga. (Sw.)

Igaunijaš juhrmalā, kā „Wirulane“ pehž „B. B.“ tulkojuma rakſta, kahdam mahjaš pirzejam notikuſe ſchahda kibeke. Behrn no- wembri kahdš ſaimneekš pirziš no L. muiſchāš ihpaſchneeka ſemneeku mahju. Pahrdewejiš bildinajiš pirzeju, waj tam nebuhtu eefpeh- jamš, wiſu mahjaš ženu (4200 rubtuš) aiſ- mafkat tublin pee ſalihguma paraktiſchanāš. Pirzejam biſiš tikdaudš naudaš un wiſch, leezimeekeem redſot, aiſmafſajiš wiſu ſalihgto ſummu, kaš pagaidu kontraktā ari tiziš eerat- ſtiš. Žurgu deenā ſch. g. mahjaš pirzejš, kura dšihweš weeta lihds tam bijuſe tahtumā, pehž nolihguma nahziš ſanemt ſawu pirto ihpaſchumu un brauziš ar wiſeem krahmeem, kuſtoneem un familiju uf tureeni. Bet wiſch atradiš lihdsſchintigo mahjaš rentneeku wehl preeſchā, kurſch nemāš netaiſijeeš iſeet iſ otram peederofchāš mahjaš, bet iſſklaidrojiš pirzejam, ka mahja winam ne-efot uſſagita un wiſch neweenam nelauſchot taja eewet

ſawus krahmus. Pirzejs nu bijis leelâ kibele, leetainâ laikâ ſweſchâ weetâ atraſdamees beſ pajunta ar ſawejeem un wiſu mantu. Pehz ilgas ſkraidſchanaſ winam iſbewees atraſt lahdâ mahjâ noliktawu preeſch ſawas mantas un paſpahrni preeſch ſawejeem. Tur eelor-telejees, wiſch ſteidſees tuhlin uſ muifchu, no mahjas pahrdeweja praſit iſſkaidrojumu par tahdeem ſchekhrſteem, kuri winam nekauj eenemt mahju, kaſ winam pehz taiſnibaſ pilnigi peeder. Dſimtskungs winu nemaſ nelaidiſ preeſchâ, bet liziſ paſazit, ka eſot ſlims un mahjas neboſchot — lai ſuhdſot. Saprotamaſ, ka mahjas pirzejam zitiſ ne-atli-zees kâ ſuhdſet. Bet wiſch zaur tahdu patwaligu teeſibaſ lauſchamu eſot gluſchi iſpoſtitiſ wihrſ, beſ naudaſ un beſ dſihweſ weetaſ. Prahwa warot wilkteeſ ilgu laiku un pa tam wina inventaraſ gluſchi iſputet un wiſch ar ſawejeem eekriſt dſikakaja poſtâ.

Kijewa. Par ſirgu ſahdſibahm awiſeſ miſjumſ jaw rakſitiſ. Sirgſ nabaga ſemneekam wiſwajadſigakâ leeta, un ja winam to noſog, tad, tâ ſakot, nelaima mahjâ. Tadeht ari ſemneekam naw leelaka pretineeka kâ ſirga ſagla; wiſch tahdu putnu gribetu waj apehſt. Beeſchi ween bij laſamaſ, ka tur un tur ſemneeki, ſakerdami ſirga ſagli, iſleetajuſchi lintſcha teeſibu, t. i. paſchi noteſadami waineneeku. Zil tahdu taſ reiſehm war eet un ari eet, to peerahda ſchahdſ atgadijumſ Kijewaſ gubernâ, Radomiſkaſ aprinki, Petinzu ſahdſchâ. Semneekam Malim pagahjuſchâ gada auguſta mehneſi bij noſagti diwi ſirgi. Meklet mekleja, bet dabut ne-dabuja. Scha gada janwara mehneſi kaut lahdſ ſaka Malim, ſemneekſ Boſchenko, kaſ dſihwo tani pat ſahdſchâ, eſot wina ſirgu ſagliſ. Peerahdijumu waj zitaſ lahdſ ſihmeſ nebij. Apſagataiſ peeruna dehlu, kaſ ſahdſchaſ weſakaiſ, lai ſaſauz pagasta ſapulzi un apwainoto lai aizina preeſchâ. Taſ ari noteek. Boſchenko iſſaka, ka pawiſam newainigſ. Bet ſapulze ar to naw meerâ. Lai domataiſ wainigaiſ atſihtoſ par wainigu, winu wiſpirmiſ kreetni nopehra, tad winam ſaſeen rokaſ un lahdſaſ, ſtriſdſ eebaſch pulkuſ un nu ſahſ „greet“. Tomehr Boſchenko, lai gan tâ top moziſ, ne-atſihtahſ par wainigu. Nu winu iſwed laukâ, uſ ugunſ iſkauſe taukuſ un toſ tam laiſta uſ muguraſ. Tal Boſchenko weenumehr wehl paleek pee tam, ka newainigſ. Sapulze, paldees Deewam, tahtaku nu ari wairſ nemoza, bet ſino moziſtaram wihram, lai zeefchot klufu par wiſu ſcho notikummu, jo zitadi beſ ſchehlaſtibas tiſſchot nogalinataſ. Un teeſcham, nabaga Boſchenko klufeja trihſ mehneſchuſ, ne-uſdroſchinadameeſ par ſcho leetu nekam nerumat ne wahrda; titai maja mehneſi to ſinoja weetigajam poliſzijaſ priſtawam. Leeta ſinamſ nu nodota iſmelleſchanaſ teeſneſim un wainigee apzeetinati. Beſ pagawetſcha ari apzeetinataſ poliſzijaſ deſmitneekſ, kaſ darbigu dalibu nehmiſ pee nelaimiga Boſchenko moziſchanaſ.

Jaſtowa, Kijewaſ turumâ. Maſch jaw peedſchwotſ, ka dſelſſzetdſ brauka loti daudiſ beſ biljetehm. Sewiſchki eewehrojamaſ atgadijumſ ſchai ſinâ nupat notiziſ Motowilowkaſ ſtanziâ. Tur peekehra 23 ſchihduſ, kaſ nebij nehmuſchi paſaſcheeru biljetet. Wineem ſinamſ wajadſeja ſamaſſat dubulti par braukumu no Jaſtowaſ lihdſ Kijewai, bet nu wainigee iſteiza, ka wiſſkonduktorſ no ſatra nonehmiſ pa 50 kap., kopâ 11 rbl. 50 kap.

(Biljete maſſaja 86 kap.) Beeſauza wiſſkonduktoru, bet taſ godawihſ ari neleedſahſ, pilnigi atſihdameeſ, ka ſanehmiſ 11 rbl. 50 kap., kuru ſummu ſchihdeem ari atwilka pee ſtrahpeſ maſſaſchanaſ.

Ahrſemeſ ſinaſ.

Politikaſ pahſſtatſ. Pehz awiſeſ „Berliner Tageblatt“ ſinojuma neſen Elberfeldâ apzeetinata lahdâ ſeweete, kaſ abraukufe iſ Ame-kaſ ar 4 lahdem dinamita. Winaſ noluhſ eſot bijiſ, nobraukt uſ Wiſbadeni un tur iſrihtot uſbrukumu (tâ ſauzamo attentatu) uſ keiſaru Wilhelmu, kad ſchiſ, pehz ſawa eera-duma pa waſaru tē buhtu abrauziſ. Bet Bahzu poliſzija no ſaweem ſlepeneem agenteem jaw pee laiſta eſot dabujuſe iſ Amerikaſ ſinu par nodomatu uſbrukumu un tadeht wiſaſ oſtâſ un zitaſ weetaſ ruhpigi uſluhlojuſchi gaiditaſ ſeweeteſ abraukſchamu. Weidſot Bremenſ oſtâ to ſagaidijuſchi, bet lahwuſchi tai ar ſawahm dinamita lahdem meerigi eet pee malaſ un nobraukt lihdſ Elberfeldei, kur tad to ſanehmſchi zeeti. Gepreeſcheja ſina par ſagatawoto uſbrukumu ari eſot bijuſe iſhtaiſ zehlonſ, kapehz keiſaraſ Wilhelmſ ſcho waſaru nebrauziſ uſ Wiſbadeni. Toreiſ aiſbildinaja ſcho nebraukſchamu ar keiſaraſ neweſelibu. Uſbrukuma ſagatawotaji ſchoreiſ preeſch uſbrukuma iſpildſchanaſ eſot iſraudſijuſchi ſeweetei, tapehz lai labaki waretu iſſargateeſ no poliſzijaſ azim, jo domaja, ka poliſzija uſ ſeweeteem tiſ ſtingri neluhſoſ kâ uſ wihrreeſcheem.

Zl gaduſ Frantſchu tautâſ ſwehtku deenâ, 2. juliſa teek iſrihtota leela kara-pulka munſtureſchana, tâ noſauzamaſ parade Pariſeſ turumâ. Scho gadu ſchi leelâ parade jeb ſaldatu munſtureſchana nenotiſſchot, bet tai weetaſ iſrihtotſchot daudiſ maſaku kara-pulku munſtureſchamu daſchâſ Pariſeſ weetaſ. Scha pahrgroſſijuma zehlonſ eſot daſchu awiſchu ſuhdſibaſ, ka lihdſ ſchim bijuſchâ munſtureſchanaſ weeta par attahtu bijuſe no Pariſeſ, tâ kâ ſaldateem turp aiſejot un atpaſat nahtot aiſgahjuſe wiſa deena un wini tapehz neda-bujuſchi peedaliteeſ pee tautâſ ſwehtkeem, kaſ tai deenâ tiſa notureti jo leeliſti Pariſe.

Sina, ka Anglu wal diba uſaizinajuſe Turziju, lai ſuhtot uſ Egipteſ deenwideem Turku kara-pulkuſ, pa datai jaw no wal dibaſ apgahſta par nepateeſu. Jo pehz miniſtru iſſkaidrojumeem Anglu wal diba bij uſaizinajuſe Turziju, lai ſuhtot ſaldatuſ titai uſ lahdahm Sudanaſ oſtahm. Bet ari ſchi pehdeja ſina Angteem loti maſ patikuſe, un tagad awiſeſ appalwo, ka wal diba atkal eſot nehmuſe atpaſat augſchmineto uſaizinajuſe, tapehz ka Turzija to tuhliſt ne-eſot paſlauſijuſe un tamdeht tagad ſakot, ka Turzijaſ wairſ ne-eſot atkautſ ſuhtit uſ Sudanu ſawuſ ſaldatuſ.

Anglu awiſe „Daili Neuſ“ pahrrunadama Egipteſ jautajumu, arweenu zeetaki ſahſ iſſkaidrot, ka Angliſjai ne-eſot nelahdaſ ruhppeſ, generala Gordona deht iſrihtot ekſpediziju (ſuhtibu) uſ Sudanu. Gordonaſ paleekot Kartumâ uſ ſawu paſcha galwu pret Angliſjaſ wal dibaſ padomeem. Tapat ari Sudanaſ eedſihwotajeem nedraudot nelahdaſ poſtiſ no melu praweefcha wal dibaſ. Melu praweetiſ jeb mahdiſ preeſch Sudaneefcheem nebuſſchot ſliktakſ par Egipteſ wal dibu, bet warbuht wehl labakſ, jo Egipteſ wal diba jenak par daudiſ eſot apſpeeduſe Sudaneefchuſ, kaſ jaw peerahdiſ zaur winu tagadejo dumpi. Kad

nu augſcham minetai awiſei „Daili Neuſ“ wiſſtiprakâſ ſaiteſ ar tagadejo miniſteriju, tad tahdeem paſtahwigeem iſſkaidrojumeem laiſkam buhſ ſawuſ noluhſ. Pehz ſcheem iſſkaidrojumeem jadoma, ka Gladſtona miniſterija ar wiſeem ſpehkeem mehginahſ iſſargateeſ no ekſpedizijaſ uſ Sudanu.

Berline. Komiteja no lahdahm 20 augſtahm kundſehm ſaſtahjuſeeſ un iſkaiduſe uſaizinajuſe, ka Berlineſ wajadſetu eetaiſt lopu patwehrſmu (Thier - Uſyl). Uſ ſcho uſaizinajuſe ſihmedamaſ „Welneſ awiſe“ ſaka: Gan ir zilweku peenahkumſ, par lopeem apſchehloteeſ, zilwekam gan buhſ par lopeem wal dit, bet ne toſ moziſ un kirzinat. Ir zilweki, kaſ ar lopineem turwaka draudiſiba eelaiſchahſ; ari taſ ſapro-tamaſ. Kundſeſ, ko Deewiſch naw ar mihteem behrnineem apſwehtiſiſ, mihl un aukle lahdu ſumiti un ſakiti, teem wiſabuſ gahrdumſ un weeglumſ peeſchirdamaſ. Lai gan par tahdu ehromoſchanoſ druſzin jaſmejaſ, tad tomehr tur wehl naw ne-lahtſ ſaumumſ. Bet kad ari uſ ahreenu tahdu lopu mihleſtibu un apkopibu griſ iſplatiſ ſtarp ziteem zilwekeem, tad gan netikai jaſmejaſ, bet ari janoſchehlo. Kad tahda lopu patwehrſma eetaiſita, kur lopini teek jo mihti apkopti un dabuhn ſawu ſcheh-laſtibas maiſi un gar ſchahdu lopu patwehrſmu lahdſ nabaga iſſalziſ zilwekſ garam eetu, waj tam griſot negriſot nebuhtu ja-eſauzaſ: „kad eſ ari buhtu lahdſ wezſ ſunſ jeb klisſ runziſ, tad mani ari uſnemtu ſchini patwehrſmâ un eſ tiſtu tur mihligi un ruhpigi apkoptſ“. Waretu ari notikt, ka nabaga zilwekſ pee tahdaſ patwehrſmaſ peenahktu un luhtu uſnemſchamu jo zilwekeem taſſchu newar maſaku ſchehlaſtibu parahdit kâ lopeem.

Buhtu wehlejamaſ, ka mihlaiſ Deewiſch minetahm Berlineſ kundſehm ari tahdu prahtu eedotu, tapat kâ par nabaga lopineem, ari par nabaga un nelaimigeem zilwekeem apſchehlotoſ, mehſ no ſawas puſeſ peeſihmetu.

Frantzija. „Balſ“ original-korreſponden-zija. Darba lauſchu ſtahwollis Frantzija gan laiſkam labakſ, ne kâ kaut kuraſ zitaſ paſauleſ walſti. Nekur weenkahſchſ ſtrahd-neekſ, praſtiſ deenaſ algadſiſ nepelna tiſ daudiſ, kâ Frantzija. Bet nekur zitur ari nebuhtu eephejamaſ tiſ dahrgi rokaſ ſpehtu aiſmaſſat. To titai war ſche, kur zaur zaurehm nemot wiſaſ lahttaſ labakſ pahrtiſſchâſ. Strahdneekſ ſche pelna zaurmehra 6 frankuſ jeb 2 rub. 40 kap. par deenu, t. i. taiſni 2 rbl. wairak, ne kâ Kreewija. Zaur ſchahdu rokaſſpehka dahrgumu ſinamſ ari wajadſeja pazelteeſ zenahm uſ wiſahm ſchejeueſ fabrikazijaſ leetahm, tâ ka it iſpaſchi pehdeja laikâ Franzuſchu fabrikanteem loti gruhti nahtahſ kanteeſ ar ahrſemju it iſpaſchi Bahzijaſ konkurrenziju, kur rokaſ ſpehſ gandriſ trihſ un tſchetreiiſ lehtakſ. Bet wehl wajaga ſinat, ka Franzuſchu ſtrahdneekſ ar ſcho algu nebuht naw meerâ, kâ jo beeſchi atlahrtujuſcheeſ ſtreiki deeſgan gaiſchi peerahda. Wiſ eſot loti dahrgſ, wiſch ar to newarot zauri tiſt! Lai ari teeſa, ka dſihwe dahrga, tad tomehr jaſaka, ka wiſch ar ſawu pelnu, pee daudiſ maſ prahtigaſ dſihweſ, ne tiſ ween it labi waretu iſtiſt, bet wehl lahdu maſuminu atliſinat. Bet brihmumſ! Kamehr Fran-

zuschu widuskahrta, burschuafija, wifszaur leelako taupibu parahda, tikmehr strahdneeku kahrta, it ihpafchi pehdejds gaddds, palikufi jo isschlehdiga. Kamehr pilsons (bourgeois) fawu brolastu aismakfa ar 1 franku 15 fantimeem, tamehr strahdneekam jaw 2 franki uf rehkina; pusdeenu wifsch aismakfa ar 2 fr. 5 f. lihds 3 fr., fur dauds zitas kahrta ar 1 fr. 25 f. isteek. Ta teescham newar istift. Jo zil wehl paleek no wifas deenas algas! Weens pliks frants. Bet waj tas teescham kulé? Was nu dewa! Ari tas aifgahjis pee faweem beedreem, jo preeksch brolasta un pusdeenas tal bij ja-idsfer glahse absinta — preeksch ehstgribas (apetita) weizinaschanas! Un ta winam teescham taifniba! Wifsch newar istift ar fawu algu. Nepaleek pat fo dshwolli aismakfat, lai tas ari buhtu waj pehdigais behninu faktis. Es labpraht gribetu redjet, kahdu gihmi taifitu Franzuschu strahdneeks, alminu zirtejs, kad wifsch eeraudfitu fawu Kreewu amata brahli ar filku asti weena roká, maifes gabalu otra un uhdens stopu preekschá. Wifsch newaretu ir fapraft, ka to war pawifam ehst, tapat ka wifsch ne muhsham newar fapraft, ka Indija un Kiná spehzigz zilweks war par 6—10 kap. deená strahdat. Sinams, scheem pehdejeem nu klahjahs atkal par dauds filiti.

Uf labu pahrtiku, labeem ehdeeneem katris Franzusis leek jo leelaku swaru. Sibi waj nemas! ta wifsch faka. Tikai ja pehdejais kahdreif buhtu ja-ispilda, tad gan laikam zitadi apdomatos. Bet fawabi ir, ka Franzuschu kehkis ir tas labakais un ka Franzuschu tauta wislabal pahrtikufi. Kamehr

jauns un prahts wehl weeglis, tikmehr ari Franzusis paleek meefa pareifa proporzija; bet tik fo apprezejees un jauná draudsene, mihlestibu ar labahm kehkschas dahwanahm faweenodama, fahf mahja walbit, tad ari jaunais wihrinsh it knafchi ween fahf peenemt apafakas un mihfstakas formas, kamehr beidsot ap 40 jaw gruhti isschekt gavumu no platuma. Ziemelnieks.

Nodala preeksch semkopibas, amatneezibas nu tirdsneezibas.

Pahrskats.

Tehrpatas Zgaunu laufaimneezibas beedriba rihkojahs uf semkopibas-skolas zelschanu; ka esot parehsams, tad waldbiba uf to eerahdischot semi par welti, tik ween beedribai paschai no fawas pufes buhschot schi mahzibas-eestahde ja-ustur. Tahlat schi beedriba fawus statutus ta paplaschinajuse, ka tai buhtu ari atwehlets ar wifadeem jaunaka laiká par labu atrafteem laufaimneezibas rihkeem un maschinahm tirgotees. Ta pat schi beedriba apgahdabs Ringené semkopibas-istahdi no 16. lihds 18. junijam sch. g. Par goda-preekschneeku schihs istahdes komiteja eeweheleja Ringenes-muischas ihpafschneeku G. von Unrep fgu. — Te nu mums teescham atwehlets noluhlotees ari uf muhsu semkopibas-beedribahm. Mujenes beedribas teizama darboschanahs Widsemé mums jaw pasihstama; bet ka stahw ar stipraku fazenibu pee lihdsigahm eestahdehm Leepas un Nabas muischas pagastds, Straupe, Schwel, Smiltene, Rubene, Salaze, Madlina, Sweizeema, Pofnends, Mahrnends, Baltemale un zitds

apgabalds? Waj Kurfemes Salmuischas, Krona Behrsmuischas, Wezmuischas un Zwandas pagastds jaw ir dibinajuschahs nomatahs masgruntneeku fabeedribas? Apstakli gan pagehretu, ka Widsemé un Kurfemé zeltos wispahrigas masgruntneeku beedribas, t. i. katra guberná pa weenai, tomehr semkopibas-skolas jaw tagad waretu muhsu pagasti ta ta ta fahkt zelt. Kamehr schahdas skolas mums wehl naw, lai ari wifai neiffamifamees; schimbrihscham jaw waretum preezatees, ka Latweeschu laufaimneeki paschi tik ween wairat ustizetos uf fawu wineem no pascha Deewa dahwinato spehku un prahtu. Angleschi, pee kureem wehl preeksch ne-ilga laika nebij nehahdas semkopibas-mahzibas eestahdes, ir ari pa to laiku tomehr zehlschees ihpafchi lauku- un lopu-kopshana, ka ari praktistu lauku-ehku buhweschana tik augsti, ka tee der par preekschihmi wifseem ziteem Siropas semkopjeem. — Par Laksmana fga buhwes- un mahkflas-ruhpnueezibas-skolas istahdi 13., 14. un 15. maja sch. g. (Kreewu Ulej beedribas fahle) tagad kahdu wahrdinu peeminot, mums jafaka, ka wifam schim pirmajam rihkojam, kas wifabi teizami gan isdewahs, bij tomehr wairat finatnigas, ne ka praktiskas wehrtibas. Nofkatotees uf muhsu tagadejeem amatneezibas apstakleem un wifur winas stahwolli mums masaf war deret daudspufiga mahkfliga sihmeschanas kopshana, ne ka peenemschanahs elementarifkds pamatds. Muhsu raksteens amatneekem schini pascha „M. W.“ numura, un nodala gaischi deesgan muhs atgahdina uf to, no kahdas pufes un kahda wihse te wislabati lihdsams.

Preeksch faimneezehm pilsehtas un uf lauteem.

Blatus esofcha nobildejuma redsam feeweeti ar maschiniti pee towera weschu nogreescham jeb faufinajam. Tahda nogreeschanas-maschinite ir eewehelejama muhsu weschas-masgatajahm neween ahtrakas faufinaschanas, bet ari masgataju paschu weeglumibas un labakas weselibas peetaupifchanas deht. Mugscha apshmeta maschina ir masa, lehta un itin weenlahrschiga, to war pee jebkuwa towera peefstruhwet un weegli greest aplahrt. Diwas walzes (mihksti speeschamos rullus) war zaur peefstruhweschanu tik zeeschi weenu pee otras peedabut, zil ikreis weschas nogreescham jeb faufinatata wehlejahs. Zaur klinka weeglo aplahrtgreeschanu nospeesch weschu faufu un eelaisch klahypeelifta kurwi. Seewahm, kurahm ar weschas-masgashanu dauds janodarbojahs, ir schahda maschinite koti deriga.

Pee schihs paschas reises deretu peetaufus war pee sposchuma pazelschanas leetat. — Ja grib weschu koti stihwu dabut, tad japeegahda aukstajam uhdenam, ar fo stehrkeles eejauktas, baltais arabiskais gummijs klahf. Bet schai gummijai lihdsafchi drihkt alosch tikai weenu no scheem usrahditeem sposchinaschanas- lihdselkeem illeetat. — Bahritahs stehrkeles tad wehl ja-isspeesch zaur muselinu un tad war labi nogreescho weschu stehrkelet; t. i. krahgas, elkflinus u. t. pr. tad nu jaleek schahda wihse fagahdata klisteri, kam wajag buht tik karstam, ka ween eespehjam; wescha te nu ar rolahm jaberse tapat, ka pee masgashanas, kamehr stehrkeles zaurim zauri ir eespeedu-

schahs, zaur fo tad ari pletechana nahkabs dauds weeglati. — Nu jaleek weschu stary faufahm drahnahm un ja-isswell zaur rulli, tad uf pletechanas-galdu ar flaidru, glihtu mihkstu lupatinu janostrikte, lai tee warbuht eegadijuschees stehrkeku-kaufalisché nodalitos. — Strahgas, elkflini (aplalli) ir ar karstu, smagu dselji jeb pletechanas-rihtu wispirms uf labahs, un pehz tam uf kreifahs pufes japlete, un beidsot ar masafu pletejamo teem japeeschkir pareifa safonga jeb peederigais islozjums, isflats. — Lai waretu nepatihkamo peelipschanu pee pletejama-rihta atgainat, tas jastrikte pahr wasku un janoslauka ar lupatu, kas fahli eemehrzets.

fihmet, ka tikai retas no muhsu pilsehtas weschu-masgatajahm prot ihpafchi smalku weschu faweem kungeem waj kundsehm tik glihtu, baltu isgahdat, ka ihsti waja-dfigs. Tapehz lai winas eewehero apafschejo padomu.

Kad weschu ij uhdema kreetni nenogreesch jeb nenofaufina un peenahzigi neeestehrkele, tad ta paleek nespodra, dseltena. Sché janem labas, smalkas kweeschustehrkeles, ar drufku uhdeni ja-eejauz ta fakot par tekoschu putru un tad, weenu-mehr aplahrt malfot, wahroschs uhdens japeelej klahf, kamehr beefs, stihws klisters radees, pee kam tad tuhlit waskis waj stearins japeeleek klahf. Kahda daudsumá tas wif peeleekams, tas ir gruhti nofakams, te war tikai zaur mehginaschanu ihsto mehru nospreest. Tik peeminet gan war, ka uf 1/2 mahrz, stehrkelehm wajag 1 loti wasku. Ari zuhku-

Weschu-masgatajas, masgajeet ihpafchi smalko weschu tihri, nogreescheet jeb nofaufinajeet to pareisi, eestehrkelejeet to labi ar kreetnahm stehrkelehm un uspletejeet to peenahzigi glihti — tad taps Zuhfu darbs eezeenits, un Zuhfu dshwes-stahwolliis tad lihds ar Zuhfu leelaku darbu ustizeschanu un eenahlumeem zeltin pazeltees.

Zhjs wahrdinsh Latweeschu lauku amatneekem.

Latweeschu lauku amatneeki ir aplahrtstajgajochi. Bet dauds faimneeki atraujahs, darbu dot scheem aplahrtstajgajoscheem skrodereem, kurpneekem u. t. pr.; wini brauz

labaki us pilsehtinam pee Schihdeem. Waina të rahdabs buht darba kreetna ne-ispaschana un maszeenischana, wimu aplahrtstaigajoschahs dšihwes deht. Waj schee lauku amatneeki newaretu wairaf peespeestees us fawa amata pamatigaku eemahzischanos, un waj wini pehz tam newaretu kahdā pagastā waj plaschala draudšē patstahwigi apmeštees us fawa amatu kreetnu strahdaschanu? Gan tad wineem ari vastos wairaf zeenischanas un darba. Ari schini leetā, kà daudš žitās, Latweeschem war rastees padoms un palihdšiba tilai zaur fabeedroschanos.

Lai lauku amatneeki fawu stahwolli waretu pareiši pazelt, wineem wajadsetu fawstarpigi beedrotees kopā us tahdu mahzibas-weetu zelschanu, kahda nesen wehl bij Zelgawā, pee Esara wahrteem, sem buhwes-mahšileneeku A. Windelbandt un L. Kreesler lgu wadišchanas dibinajusehs. Minetā eestahdē wareja buhwmeistari, muhrneeli un dišchleri (ari klemneri u. ž.) pa seentās laiku dabut pamahzischanu buhwes-plahmu un daschadu isstrahdajumo preekschmetu formu sagatawoščanā un buhwes-makšas aprehkinaščanā, daschadu welwu, juntu un trepju aprehkinaščanā, eedalischana un muduku nonemščanā us loka un gipsē; ari tahdi jauni kaudis wareja tai eestahdē eestahtees, kas buhwes-meistara un muhrneeka, kà ari wehl daschdš žitdš amatdš, sinatnigi-praktišli wehlejšahs tapt ismahžiti.

Uš laukeem waretu wišadā wiššē fawstarpigas fabeedribas zeltees, kuras usajizina šchahdu un wehl žitu šihlaku amatneezibas darbu eerahditajus un gahda par wimu uštureščanu.

Tagad, kur ari wehl Schihdu darbotaji un amatneeki šahł wairin wairotees, loti wajag muhsu amatneekem žitam par žitu wairaf šazenstees un pazeltees — kreetnakā kahrtibā un darba šklaidrakā pašihščanā un isdarischana. Publika wairaf peegreeschahs teem amatneekem, kureem labaks darbs.

Un fabeedribai un isglihtibai ir weenumehr tas leelakais špehtš — ar šeho špehku mums wajag wišaddš dšihwes palahpeendš un darbiba brunotees un žihnitees.

Par Latweeschu elementarskolu dibinaschanu Rigā.

Nahkojšai Rigas pilsehtas weetneeku šapulzei buhs jaspreešč par pilsehtas waldeš preekschlikumu, dibinat Rigā 2 elementarskolas ar Latweeschu mahzibas walodu, weenu preeksch puiseneem, otru preeksch meitenehm.

Schah leetā Rigas pilsehtas waldbiba fastahdijuse drukatu preekschlikumu, is kura „Rig. Žtga.“ pašneedš šchahdas šihlakas šinas.

Jaw 1880. gadā pilsehtas walde žizis aišlustinats jautajums, waj nederetu Rigā dibinat Latweeschu elementarskolas. Bet pilsehtas walde toreiš wehl esot gribejuse nogaidit kauschu škaitišchanas isnahkumus, lai pehz teem waretu špreest, waj Latweeschu elementarskolas Rigā pateesī wajadšigas. Schihm domahm peekrituse ari Rigas skolu kolegija. Pehz tam, kad kauschu škaitišchana 29. dezemberi 1881. gadā notikuse un winaš isnahkumi 1883. gadā bijušči išludinati, skolu kolegija 17. februari 1883 zaur rakstu likuse pilsehtas waldei preekschā, dibinat Rigā 2 pilsehtas elementarskolas ar Latweeschu mahzibas walodu, weenu preeksch

puiseneem un otru preeksch meitenehm. Bet pilsehtas walde toreiš wehl gribejuse nogaidit Rigas skolu ismeklejumā isnahkumus, kurešch februari 1883 žizis isriškots no statistiškās kommisijas. Kad ari šchee isnahkumi, žil tahlu tee šihmejotees us Latweeschu elementarskolu dibinaschanu, tagad esot pilsehtas waldei šinami, tad warot wišu ismeklejumu isnahkumus šchah leetā apšihmet ihsumā ar šchahdeem škajteem.

Kauschu škaitišchanas laikā Rigā bijušči 6293 behrni, kas no 7 lihds 15 gadu weži. No teem februari 1883. atradušchees šchejeenes elementarskolās 1933. Ja nu wehl škaitot, ka beš šcheem daschi wehl dabunot mahžibu mahžās, waj ari atrodotees aprinka skolā waj gimnasižā, un ja pee tam eewehrojot, ka škails 6293 apferot astonus Latweeschu behrnu gada gahjeenus, kamehr elementarskolas normalkurs pagehrot til 3 gadus, tad isnahlot, ka Latweeschu behrnu, kas apmeklē elementarskolas, loti daudš.

No augšchmineteem 1933 behrneem atradušchees Wahzu elementarskolās 1457, Kreewu elementarskolās 278 un Latweeschu elementarskolās 198.

Skolas ar Latweeschu mahzibas walodu Rigā bijuščas šchahdas: 2 elementarskolas (mahžitaja Waltera skola un Jonatana beedribas skola), 1 luteru basnizas skola, kura mahžiba teefot šneegta Wahzu un Latweeschu walodās, un 3 greeku-pareištižigas basniž-skolas, kuras mahžot kreewišti un latwiški. Weidsot ari tai no Latweeschu labdarischanas beedribas ušturetai meitem skolai esot Latweeschu mahzibas waloda, bet šchah skolai esot aprinka skolas kursš. (Elementarskolu Rigā pawišam 92.)

Pehz wišeem augšchmineteem škajteem newarot šchahbitees, ka Latweeschu behrneem Rigā ne-esot deesgan eespehšams, apmeklet elementarskolas, kur mahžiba teem tiktu šneegta wimu mahtes walodā.

Zahłak pilsehtas walde fawā preekschlikumā wehl išklaidro, ka behrneem derigati dabut mahžibu fawā mahtes walodā, ne kà šweščā, kuru tee neprot. Pa dala pilsehtas walde gan atkal runā šchihm domahm preti, išklaidrodama, ka Latweeschu behrneem esot loti derigi eemahžitees Wahzu un Kreewu walodu, un to warot wišlabaki panahłt, kad Latweeschu behrns apmeklejojot skolu, kur šweščā waloda netil mahzibas preekschmets, bet ari mahzibas waloda. Domehr pilsehtas walde domā, ka šchah šinā nederot neweena peespeest, un šchim briššcham peespeeschana noteefot zaur Latweeschu skolu truhkumu. („B. W.“ te peesihmē kà, neluhkojot uš ruhpehm deht peespeeschanas, mahzibas šneegschana mahtes walodā derigata. Ja otras walodas eemahžischanaš wišwarigatā leeta un pee tam weenigi panahłama til zaur tahdas skolas apmekleščanu, kur šchi šweščā waloda par mahzibas walodu, tad ari isnahktu, ka Wahzu behrneem ja-apmekle Kreewu elementarskolas, un Kreewu behrneem atkal Wahzu elementarskolas, jo neweens neschahbišees, ka Wahzu behrneem loti derigi, eemahžitees kreewišti, un Kreewu behrneem derigi, ismahžitees wahžiški.)

Waj Rigas Latweeschu eedšihwotaji pašchi pateesī wehlotees Latweeschu elementarskolas, par to pilsehtas walde nenemahš špreest. Wina til usrahda, ka Latweeschu laikraksti to apgalwojot, un ka tagad pastahwofchahs

Latweeschu elementarskolas esot pilnas. Preekschwojumi nahkamibā peerahdišchot, waj tahdu skolu wajadšiba pateesī teefot šajusta.

Gewehrojot wišu to, pilsehtas walde tab peekrituse augšchminetam skolu kolegijas preekschlikumam, un kopā ar skolu kolegiju ištrahdajuse statutus, mahzibas plamu un isdewumu aprehkinu preeksch jaundibinajam diwi skolahm. Tik par weenu punkti pilsehtas walde newarejuse ar skolu kolegiju weenotees. Proti pilsehtas waldbiba skolu statutu § 13 nošajijuse: „Abās skolās teel ušnemti til Rigas eedšihwotaju behrni, kas naw jaunaki par 8 gadeem un naw wežati par 13 gadeem.“ Skolu kolegija turpretim negribejuse, ka tahdi behrni, kuru wežati naw Rigas eedšihwotaji, buhtu atraidami. Wina gribejuse til Rigas eedšihwotaju behrneem dot preekschroku, bet ja pehz wišu Rigas behrnu ušnemšanas wehl atliktu šwabadas weetas, tad skolu kolegija grei atkaut ari žitu behrnu ušnemščanu. Bet pilsehtas walde palikuse pee fawahm domahm, bihdamahš, ka šchinis skolās neschahktu pabaudš lauzineeku behrnu, kà ka Rigas pilsehta buhtu isdewuse fawu naudu preeksch lauzineeku behrnu skoloschanas.

Išdewumu aprehkins fastahdits šchahdā wiššē: Gada isdewumi esot aprehkinati preeksch puisenu skolas us 1613 rubleem un preeksch meitem skolas us 1663 rubleem. Kà tad par abahm skolahm kopā ja-šdod 3276 rubli. No skolas naudas, škaitot uš katru skolu 30 makšajoschu skolenu un 20 Wahzu mahzibas dalibneeku, eenahłšchot 560 rubl., un kà tad pilsehtai buhtu ja-peemakša 2716 rubl. par gadu. Beš tam wehl preeksch katras skolas pirmahš eetaišes, pehz skolas kolegijas aprehkina, esot wjadšigs 400 rubli.

Diktahł „Rigasche Zeitung“ šinojums, kà „B. W.“ raksta un tad šala: Pehz neškaitameem šenaleem išklaidrojumeem mums tagad, kà šaprotams, nebuhš wajadšigs, wehl reis plaschi peerahdit Latweeschu elementarskolu wajadšibu. Wehs ari netizam, ka Rigas pilsehtas domē waretu buht ari til weens wihrs, kam tahdi išklaidrojumi wehl wajadšigi. Jautajums til war buht, žil Latweeschu elementarskolu jadibina? Ar diwi skolahm ween nepeetiks: tas jaw isnahł pehz augšchmineta Rigas waldeš aprehkina pašcha. 1800 behrni tal newar atrašt wajadšigas weetas diwi skolās. Bet eewehrojot leelo nepatišschanu, kahdu Latweeschu skolu dibinajchana dascheem dara, pilsehtas waldei daudš newar pahrmest, ka wina wišpirms lehrusehs pee wišmajatā mehra, kahds til domajams. Jo masal par weenu puisenu skolu un weenu meitem skolu tal dibinat newar. Tagadejšais Rigas waldeš preekschlikums tadeht buhs eerangams til par pirmo šoli uš jaunā žela. Kad pehz jauno skolu atklahščanas buhs peerahdits, ka Latweeschu elementarskolas Rigā gan teef mekletas, tad laikam pilsehtas walde ari neschahbišees, špert tahlakus šokus pa ušahłto žeku.

Strihds par statutu § 13 naw loti šwarigs. Kad Rigas pilsehtas behrneem dot preekschroku, tad lauzineeku behrni zaur to jaw itin tapat teef išlehgati, kà zaur praštu aišleegumu. Ari naw domajams, ka lauzineeki šuhthš fawus behrnus uš Rigas elementarskolahm, jo lauzineeku pašchu skolas

par pehdejahm nebuht naw wahjakas, un behrnu suhtischana nš Rigu arween fa-weenota ar leelafahm isdoschanahm. Domezehr mums schini jautajumā japeekriht skolu kollegijas domahm. Ir daudj peeklahjigaki, kad minetais aisleegums nestahw skolu statutōs, jo ne-isklaufahs wisai smuki, ka leelā un bagatā Rigas pilsehta, kas taf tif daudj peln no lauzineekeem, eerauga to par leelu pametumu, kad wina zaur pahra rubleem palihdsejuse kahdam lauzineeku behrnam, dabut labaku skolas mahzibu. Un beidsot jajauta: Waj tad Rigas pilsehtai no tam zetahs skahde, kad pilsehtas elementarskolā kahda weeta teel eenemta no lauzineeku behrna, kura zitadi buhtu palikuse tulscha? Skolu walidiba taf naw peespeesta, usnemt lauzineeku behrnu bes maksas, un ja behrns maksatajs, tad no wina usnemfchanas tulschajā weeta pilsehtas lahdei atlez labums un newis saudejums. Isdoschanas preeksch jaundibinatahm skolahm, zif drihs pehdejahs nospreestas, taf naw wairs no-wehrschamas zaur to, ka lauzineeku behrni teel atraiditi. Ja israhbitōs, ka jaunahs skolas tiftu apmekletas newis no pilsehtneeku, bet no lauzineeku behrneem, tad jaw pilsehtas walidibai nebuhs leegts, eewehrot scho peedfihwojumu preeksch faweem nahkscheem spreedumeem Latweeschu skolas leeta. Schim brihscham naw labi faweenojams, kad wispirms atfihst, ka Latweeschu elementarskolās preeksch Rigas behrneem wajadfigas, un kad pee tam tuhliit atkal issaka ruhpes, ka Rigas Latweeschu behrni neapmeklehs scho skolu.

Peetam war ari wehl notikt strihdi par jautajumu, kas eeraugams par Rigas eedfihwotaju? Waj par peem. Rigas patrimonialappabals schai finā teel skaitits pee Rigas waj nē?

Bet kā ari nebuhtu — japreezajahs, ka swarigais Latweeschu skolas jautajums Riga reis fahzīs kustetees.

Mediziniski jautajeeni.

Isfklairoti no Dr. A. Dikrita.

No ka deguna smirdeschana zetahs, waj to pilnigi war isahrstet un zaur kahdeem lihdselkeem tas panahkams?

Ja kahdam zilwekam eefnas pastahw ilgu laiku, warbuht mehnescheem jeb gadeem zauri, jeb ar ziteem wahrdeem fakot, kad kahdam ir kroniskās eefnas, tad ne wisai reti noteekahs, ka no deguna - glotines atschkirtās glotas paschā degunā fahst puht; zaur degunu iselpotais gaisš tad smird. Kad deguns ir schaurš, kā faspesst, tad tahda pubfchanās daudj weeglaki mehds notikt, tapat, kad mas glotas top atschkirtas, kuras ilgaku laiku degunā stop atstahstas un tahdā wihsē ilgaki no elpas gaisa teel aistiktas: ee-elpojama gaisā arweenu tahdi kermenischi atronahs, kwei, ja fastop organiskās weelas, ihpafchi schidras, schinis war izelt pubfchanu. — Tad ari iselpotais gaisš smird un toti stipri un reebigi smird, kad degunā atronahs augoni: schahdā atgadijeena deguns mehds buht peepampis, is nahsim beeschi istef strutas, kweahm nereti afins ir peemaisits.

Deguna smirdeschana isahrstajama, kad isdodahs tahs flimibas isahrstet, kuras tai ir par zehloweem: kroniskās eefnas jeb augonus.

Kroniskās eefnas peeder pee wisnifnahm flimibahm, kuru tiftai zaur ilgaku ruhpihu ahrsteschanu war isdseedinat. Wisupirms ir wajadfigs, ka deguns beeschi top tihrits, kas wislabaki noteel fiftu uhdeni jeb peenu: eefprizejot. Bes ta wehl 2—3 reises wehl ja-eesprize uhdens, kura ir fahls, jeb alauns jeb tammis (weena tehjkarote uf alus glahses uhdens) isklafets jeb ari uhdens, kuras ir peemaisits drufku isklafeta pahrmanganflahba kalija jeb drufku floruhdens. (Tahdu eefprizefchanu wislabaki war isdarit ar ihpafchi preeksch scha mehrka no profesora Webera isgudrotu apparatu, kuru schē Riga Selig'a jeb Marggraf'a pahrdotawās war dabut pirkt.)

Ja nu schihs weenkarfchas eefprizefchanas leetojot, kroniskās eefnas nelabojahs, tad flimneekam jagreeschahs pee mahzita ahrsta, kursch tad pateits, kas tahstaf darams. — Ja skrofuki ir kronisko eefnu zehlons, tad sinams schē papreeksch jadseedina.

Augoni kwei degunā ir izzehluschees, tiftai war tift dseedinati no ahrsta.

Waj sifila pilnigi ir isahrstajama un waj ar scho flimibu ari war nomirt?

Sifila ir flimiba, kura, ja pee laika ne-teel pamatigi dseedinata, aisker wisus organus, schos daschadā wihsē ispostidama, kad wina nu ir aiskehruse swarigos organus, kā p. p. smadsenes, firdi, plauschas, aknas, neeres u. t. t., kad ne wisai reti noteekahs ka flimneeks, ar to ari war nomirt: Kree-wijā ifgadus ar winu tahdā wihsē mirst tuhktofchi un wairaf zilweku. Tas pa leelakai datai noteekahs tadehl, ka uf laukeem ir mas ahrstu, un kad ari tahdi buhtu fahneefami, semneeki papreeksch eet pee wezahm bahbahm jeb pee feldschereem, kwei winu tikmehr ahrstē, kamehr flimiba tift tahli ir eefaknojusehs, ka winu wairs newar isdseedinat. Tad ari tadehl tas noteekahs, ka flimneeks, kuras preeksch kahda laika sifila tikuse dseedinata, kuras kahda augschā peemineto organu flimiba, kura ar sifilu waretu fakarā stahwet, peemetahs, kaunedamees, ahrstam neteiz, ka winam sifila ir bijuse, pat to noleeds, kad ahrstis pehz ta waizā. Schahdā atgadijeena war notikt, ka flimiba, tā kā winas ihstenaish zehlons ne-teel ahrstam sinams, neteek pareisi ahrsteta un flimneekam jamirft. — Atteezotees uf jautajeena pirmo dafu, japeefihmē, ka sifila teescham pilnigi isahrstajama, bet tiftai ilgakā laika: ja kahds no schihs nejaukās flimibas pawifam grib walā tift, tad winam 2—3 gadus katrā finā fahrtigi jadfihwo, beeschi jaleel no ahrsta pahrmekletees, tā kā tiklihdj kahds flimibas simptoms no jauna fahst parahbitees, pret to tuhliit waretu darit, kas wajadfigs. Kad to ne-eewehro, tad war notikt, ka wina arweenu atkal no jauna parahdahs un proti arweenu niknatā weidā, lihds kamehr beidsot aisker preeksch dsihwes uftureschanas swarigos organus un weeglprahtigam flimneekam jabeidsahs. (W. W.)

Sihki notifumi is Rigas.

Schaubigam tehwinam nonemtas un ikdeenas starp pulkstēn 9 un 11 preeksch pusdeenas un starp pulkstēn 5 un 6 pehz pusdeenas apskatamas pee kwartalofizeera J. Stankewitscha, Brunneeku eelā Nr. 15, schahdas leetas: 1 fudraba medals ar usrafstu

„aa yceprie“, 1 Annas ordenis 4. kl., 2 pusimperiali, 2 diwdesmitpeezkapeitu gabali, 1 leels fudraba bikeris ar wahku un usrafstu: Gewidmet dem Eduard Vielrose, die Euphonie, 18. November 1872“, 4 fudraba ehdamas karotes 12. proweš, fihm. D. P., 1838, 1 ehdamas karote, fihm. H. Lewi 1869, 2 ehdamas karotes, fihm. L. H. 1817 un I. F. B., 3 ehdamas karotes, fihm. I. H. 1841, 1 ehdamas karote, fihm. A. H., 1 ehdamas karote graweta, 12. proweš, 1 ehdamas karote, fihm. B. H., 1 ehdamas karote, 84. proweš, fihm. M. K. 1817, 1 ehdamas karote, fihm. B. D. Brinkmann, 1 melchiora ehdamas karote, fihm. D. P. 1838, 2 behrnu karotes, fihm. O. H. 1839 un F. W. D., 3 tehjkarotes, fihm. K. K. 1. 2., 1 3., 1 8., 1 tehjkarote 84. proweš, fihm. H. M., 6 grawetas tehjkarotes 12. proweš, 1 tehjkarote 84. proweš, fihm. M. S. 1862, 8 tehjkarotes, fihm. G. Grauding 1863, James Renny 1811, G. H. A. C. S., L. B., D. C., R. R. 1854, D. J., E. H., 2 fudraba galda lukturi, 1 fudraba tehjseetinsch, 1 ahdas maks ar daschadahm wezahm fudrableetahm, 1 fudraba apselstita brofcha, 3 gabali eekaufeta fudraba, 1 paka wezu fudrabnaudu, 1 galoda, 1 peefihmju grahamina, 6 wihses, 6 graweera naschi, 1 pazina smalku fahgischu (Lautsagen) un 1 pazina krahfu.

Deewa-kalposchana Rigas basnijās.

Swehtdeena, 10. junijā.

Jehlada basnijā:	Spred. plst.	10 gen. sup. Birgenfohn.
	" "	12 mahj. Zind.
Petera basnijā:	" "	10 mahj. Boelchau.
	" "	6 mahj. Keller.
Domes basnijā:	" "	10 sup. Jentsch.
	" "	2 mahj. Werbatas.
Jahnu basnijā:	" "	9 latw. m. Weyrich.
	" "	2 latw. m. Walter.
Getrudes basnijā:	" "	10 latw. m. Schilling.
	" "	2 wahj. m. Hiloe.
Jesus basnijā:	" "	10 wahj. m. Bergmann.
	" "	2 latw. m. Rütbel.
Mabrtinu basnijā:	" "	10 wahj. m. Seefemann.
Tridweent. basnijā:	" "	10 wahj. mahj. Fromm.
Reformatu basnijā:	" "	10 mahj. Jlen.

Tirgus finas.

M a l f ā p a r	pudru		puda		poda		muga	
	rbt.	tap.	rbt.	tap.	rbt.	tap.	rbt.	tap.
Rweeschu	—	—	1	28	—	—	—	—
Ruteju	—	—	1	02	—	—	—	—
Meeschu	—	—	1	05	—	—	—	—
Rufu	—	—	—	95	—	—	—	—
Rinfelklas	—	—	1	60	—	—	—	—
Kartupeku	1	50	—	—	—	—	—	—
Sweekta	—	—	—	7	60	—	—	—
Labu siltu	—	—	—	—	—	—	—	23
Brastu siltu	—	—	—	—	—	—	—	08
Rupjas fahls	—	—	—	70	—	—	—	—
Smalkas fahls	—	—	—	60	—	—	—	—
Stangu dšlss	—	—	2	20	—	—	—	—
Reipu dšlss	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	—	—	—	—	—

Standas-papihru jena.

Riga, 7. junijā 1884.

P a p i h r i.

	malf.	prafija.
Rusimperials	8,18	8,20
5% bankbiletu 1. isklaidums	97 1/2	98
5% " 5. "	95 1/2	96
5% instr. 5. aifnehmums	95 1/2	—
Austruma isneehmums no 1877. gada	93 1/2	93 1/2
1. 5% Kreewu prehm. aifnehmums	220 1/2	221 1/2
2. "	209 1/2	210 1/2
Rib. Polog. dšlsszeta obl. 2. aifnehmums	—	112
5% konsol. 1871. gada aifnehmums	139 1/2	—
Ddef. pilf. hipotetu bankas 5 1/2% obligazijas	—	—
Kreew. sem. kred. 5% kiftu-sihmes	140 1/2	140 1/2
Scharlowas semst. 6% kiftu-sihmes	93 1/2	—
Widjemes kiftu-grahmatas	99 1/2	100
Kursenes	—	—
Rigas hipotetu-beedr. kiftu-grahm.	95 1/2	96 1/2
Rigas lom. bankas atf.	280	—
Rigas-Dinaburgas dšlsszeta atfijas	148 1/2	—
Rib. Polog. dšlsszeta atfijas	73 1/2	70

Rihdi 8. junijā atnahstufchi 885 kugi, aifgabjufchi 868 kugi

Abiltofchais redaktors: Ernst Blates.

Nr 27. numurn sahtot „Mabi. Weesio“ isnahks leelata formatā. Matka paleef tahda pate.

Manā Latw. grahmatu-pahrdotawā, Rigā pee Behtera basnijas un wisās zitās Latweeschu grahmatu-borēs dabujamas schahdas grahmatas:

Goriga dwehseles-bariba.

I. 182 rihta- un walara-luhgščanas uš nedelas-deenam. II. 60 rihta- un walara-luhgščanas uš swehtkeem un jitaħm Lutera draudjes wehā leelamahm deenam. III. 65 rihta- un walara-luhgščanas uš ihpafcheem laikem un preešč dafchabam wajafsbahm. Matka 80 lap.

Jautaschanas-grahmatina,

heb pamahjitas oplahetgahjeem stolmeistereem un mahchem, tā Mahritina Lutera maja latkisa wahdus jautajot behrneem buhs isstairtot. Matka 15 lap.

Ibša geografija,

heb semes istahstichana preešč pogastu- un aprinku-stolahm farakt. no D. Pant. Meschotnes draudjes mahjitas. Dtra wisaur pahrlabota un pawairota drula. Matka 25 lap.

Geografija,

preešč draudsu- un pagastu-stolahm, matka 30 lap.

Ernst Plates.

Manaspils

aidoschanas un trahschanas-kases general-sapulze

buhš 3. julija š. g., pulstien 12 puš.

Deenas lahtiba: 1) reħlinu aidoschana par 1883./84. gadu, 2) apspreedumi beedribas darischanas peħ statuteem. — Tai pašā deenā ari beedru cemahsajumi tils sanemti.

Direkzija.

Kahds prahā juzis

jauneklis,

25 gadus weħ, gehreeds baitās biffēs, peħlōš pulwadmalas swahrkōš un weħē, bahahm labjadim, ir trefcheem, 30. maja, no mahjahm ihgahjis un naw wairē atpatat greešēs. Kas šāo jauneklī kur fataptu, teel luhgts, to nowest pee Pinku muišas pagasta waldeš.

Rigas

kawlu = miltus,

Anglu

superfosfatus

pahrdod lehti

Herm. Stieda,

Marstal-eelā Nr. 24.

Rupat dabuja

jaunu jehra-wilnu

un pahrdod sem peenehmigahm zenahm

J. P. Wolkow'a

wilnu- un ahdu-pahrdotawa,

Stahlu-eelā Nr. 3, Daugawas maš.

Labato

baltu logu-stiklu

pahrdod

Herm. Stieda,

Rantoris Marstal-eelā Nr. 24.

Wihles

top lehti un labi usjiršas un jaunas wihles leelā iswehē, tilab preešč pahrdoschanas, tā ari preešč pahrmihščanas pret weħahm, pee

J. Soboczinski,

wihlu-laleju meistars,

Kahrlu-eelā Nr. 3.

Ruston, Proktor un beedr., Rigā,

pilsehtas Kalku-eelā Nr. 6,

wisadu semkopibas-maschinu un skunstigu mehflu pahrdotawā,

atrodahs leelā iswehē:

Lozomobiles un twaiku-kulmaschinas,

if pašu fabrikas Linkolnā;

Flōther'a siftu-kulmaschinas, platseščanas, wehtiščanas-maschinas. — Wood'a labibas: un sables-plaujmaschinas. — Gfsetu-maschinas. — Original „Tiger“ sirgu-grahbeklis. — Flōther'a un Sack'a uniwersalē un tšhetlemeschu arkti. — Gbrgu- un Sweeney-arkti. — Gzeschas. — Seħklas-aplahjeji u. t. pr.

Skunstigi mehflī, tā:

superfosfati,

Faulu-milti, Fainits, seħskahbais amonjaks u. t. pr.

Matkawā 1882.

Sw. Peterb. 1870.

Sw. Peterb. 1870.

Sw. Peterburgā 1860.

Parisē 1882, 2 šelta medalas.

Sludinajums.

Manu fabrikatu noliktawa

preešč

Belgawā 1875.

Belgawā 1870.

Lukumas un apfahrtnes

atrodahs Lukumā pee

Konstantin Kurķig.

Rigā, majā 1884.

A. Wolfschmidt.

Manā bilšču- un grahmatu-drufatawā un Latweeschu grahmatu pahrdotawā Rigā, pee Behtera basnijas, nupat tika gatawa schahda grahmatas:

Dseesnu kronis.

100 dseesminas, uš weenu un wairak balsim dšeedamas.

Peekta pahrlabata drula

Matka eeseeta 25 lap.

Ernst Plates.

Labas fortes

lahpostu stahdi

ir dabujami pirmā Weišchudambja-eelā Nr. 4/9

M u i ņ a

top pahrdota 55 weršes no Polojas pilsehtas, Witebskas gubernā, 25 weršes no Neweles pilsehtas atrodahs Nepitške zemēs. Pahrwalda Senlewitš lgs libš ar lungu mahju, wisahm fainneezibas eħtahm, labi eħtrahdatu sem, plawahm, mešču ar koleem preešč pahrdoschanas, tā ari preešč beħinamas maltas, eħer un upehm; kopā 462 beħetinas un eemēs 500 rbl. Plahns un jiti papihē eħstalami Polojas pilsehtā, Witebskas gubernā, pee aprinku rentmeistara Senlewitšča. 3

Stufmanes

dseed. beedriba

ifeš 17. junišā š. g.

salumōs

Krusalibži, preti Stufmanes muišai, uš Daugawas krašta.

Par labu ragu-muřtu gahdats. Walarā buhs iluminazija, raketes un krařtu sprahdinaščana.

Saħtums pulstien 3 peħ pusbeenas.

Isriħkotaji.

Rigas

fuhemnu sawstarp. pal. beedr.

ifeš swehtdeem, 10. junišā š. g.

salumōs

Dr. Bertels t. dahřā, Nikolai-eelā Nr. 55.

Pa starpahm dšeedahs labi fastahdits jaulks dšeedataju koris, tā ari wislabala busete tils no Rig. Latw. beedribas ekonomā apghadata. Iščechana no Rig. Latw. beedribas nama plst. 9 no rihta. Zenas: Kungeem un dahmahm 30 lap., beħrneem 10 lap. Sahrtibas kommisija.

Diklu dšeedataju koris

ifeš 17. junišā š. g., pulst. 2 peħ pusd.

salumōs

uš Daugulu Zahnalnu.

Speħlēš laba raga-muřta.

Senahkums Zimšes kolektei.

Sweħtlu gahjeens no Daugulu Weilas. NB. Peħ leetaina laita weřřiga sabřihwe labās Weilas ruhmis.